

VÄSTERÅS ORNITOLOGISKA KLUBBS INFORMATIONSBLAD ÅRG 9 1984 NR 4

Utgiven av Västerås Ornitologiska Klubb-VOK och utkommer med fyra nummer per år.

REDAKTÖR

: Åke Berg Flogstav, 81 b 752 63 Uppsala 018/463018

I redaktionen

: Ledig plats

ORDFÖRANDE

: Per Magnusson Syrenv. 92 722 43 Västerås 021/330197

SEKRETERARE

: Martin Green Ringduveg. 141 724 70 Västerås
021/353582

KASSÖR

: Ulf Carlson Byggmästarv. 20 734 00 Hallstah.
0220/15606

RAPPORTKOMMITTÉ

: Martin Green (Rapportmottagare), adress se ovan.
Daniel Green, Hans-Olof Hellkvist och Thomas Skoglund.

Västerås Ornitologiska Klubb c/o Martin Green Ringduvegatan 141 724 70 Västerås.
Medlemsskap i VOK erhålles genom att sätta in 40:- på postgiro 1 13 30-8.

VÄRRASTANDE SIMFÅGLAR I ASKÖVIKEN 1981-84.

Thomas Skoglund

Regelbundna räkningar av vörrastande simfåglar i Asköviken har hittills utförts under fyra säsonger. Redovisningar för de två första vårarna har tidigare lämnats (Skoglund 1981, 1982). Följande korta redogörelse baseras på alla fyra års resultat och gör liksom de tidigare inga anspråk på att vara fullständiga. Tvärtom redovisas endast en del av det material som samlats in. Efter ytterligare ett års räkningar planeras en utförligare sammanställning, där aspekter som vattenstånd, vintertemperatur osv kommer att vägas in.

För de vanligaste arterna presenteras resultaten i diagramform, se figur 1-3. För vissa arter kan man utläsa tydliga trender, t ex en stadigt

stigande hos kanadagåsen, medan andra tycks ha mindre marginaler. Den kalla vintern 1981-82 gav tydliga utslag i resultaten. Signifikanta nedgångar märktes hos skäggdopping, svarthakedopping, knölsvan, sångsvan, stjärtand, salskrake, storskrake och sothöna. Skäggdopping och knölsvan tycks ha återhämtat sig bra medan läget för de övriga är mera osäkert. När det gäller stjärtandens markanta nedgång kan man dock anta, att förklaringen är en annan än den stränga vintern, då arten vanligen har för vana att flytta längre söderut. Det kan tyckas märkligt att sothönan inte tycks komma upp i sina forna numerärer och detta föranleder frågan om beståndet inte återhämtat sig från den verkliga vargavintern 1978-79, då mängder av ovannämnda arter slogs ut. Tyvärr hade inte våra organiserade räkningar kommit igång då. I tabell 1 kan man få en uppfattning om vilka storleksordningar arterna rör sig i. Materialet är givetvis mycket säkrare och rättvisande när det gäller dykande arter och mer iögonfallande som t ex svanar. Ju högre vattenstånd i viken, med ökade arealer lämpliga rastbiotoper för simänder, sothöns m fl, desto mer osäkert torde resultatet vara för vissa arter.

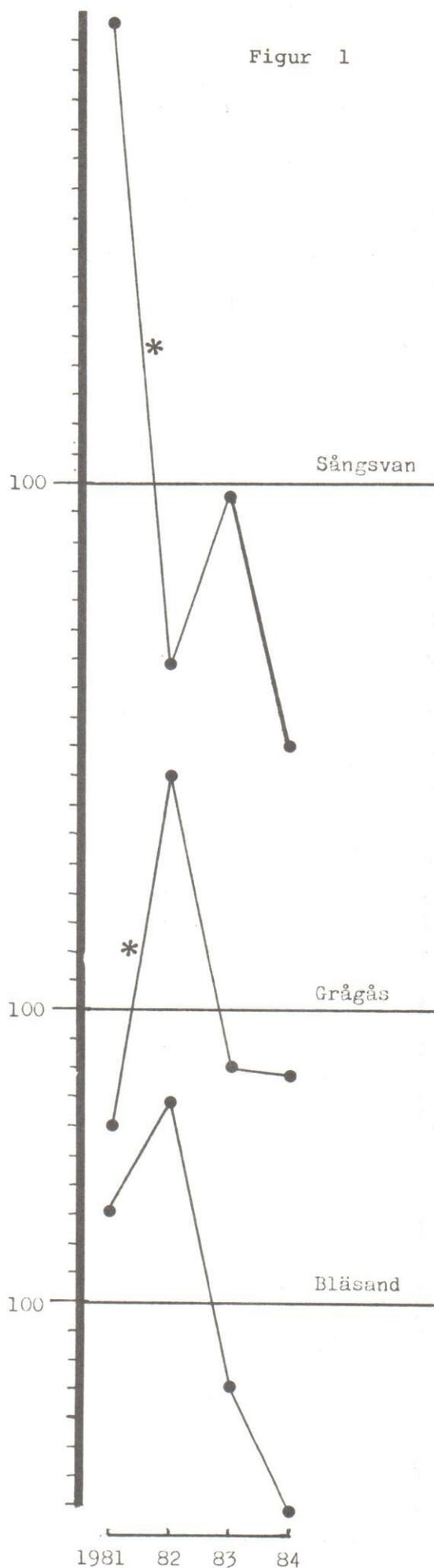
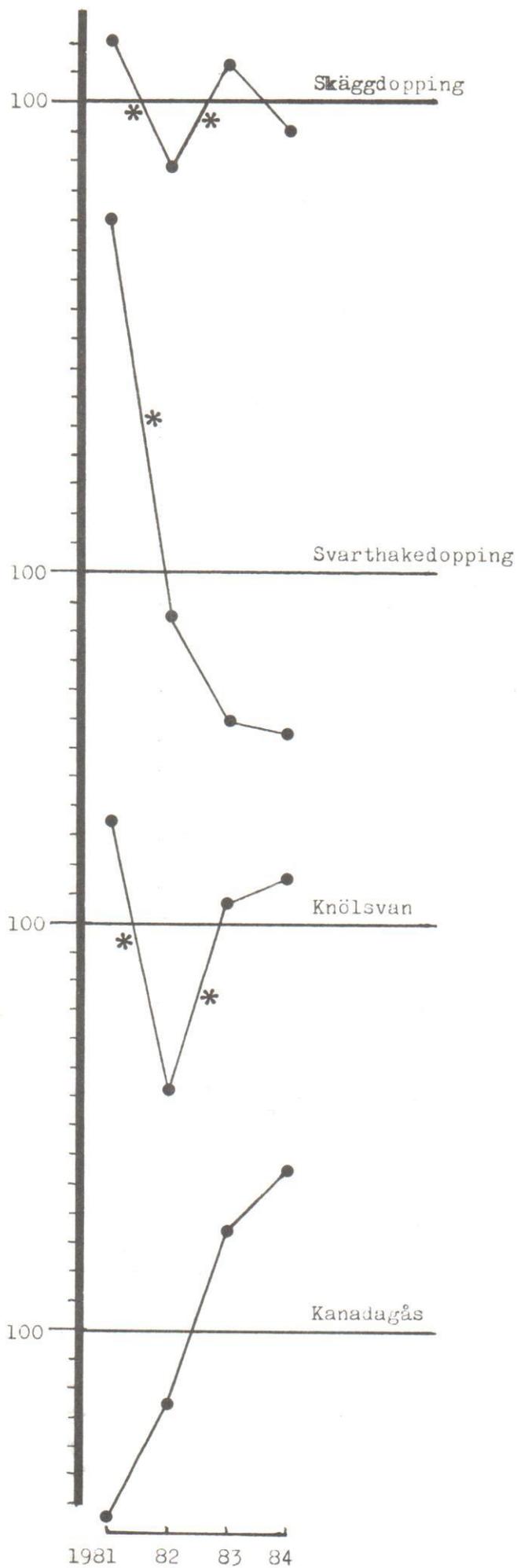
Det skall erinras att det primära syftet med dessa räkningar är att kontrollera vikens funktion som födoresurs för simfåglar. Detta kommer också att analyseras senare. Räkningarnas fortsättning beslutas för ett år i taget och kommer att genomföras även 1985. Ett stort antal skickliga räknare har genom åren medverkat och tackas varmt.

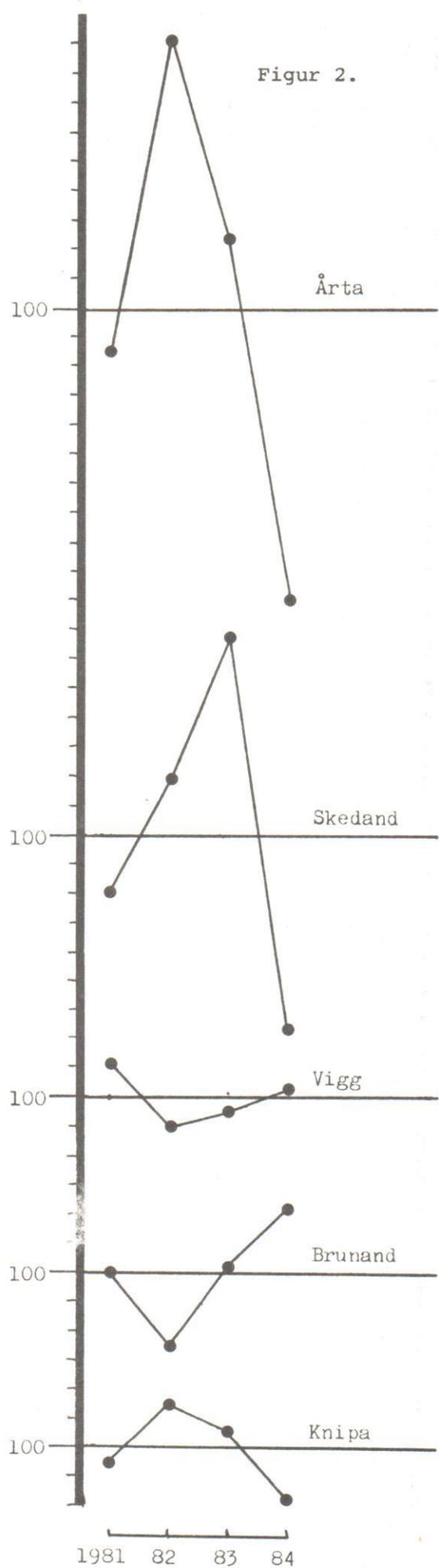
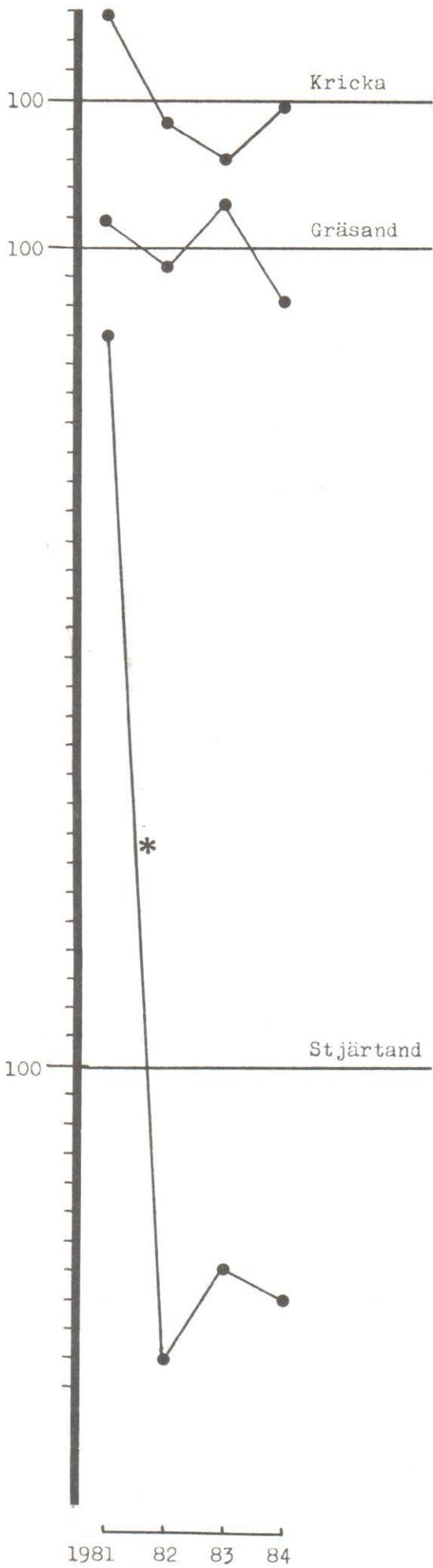
Litteratur

Skoglund, T. 1981. Asköviken som rastlokal för simfåglar våren 1981. Informationsbladet 6:57-58.

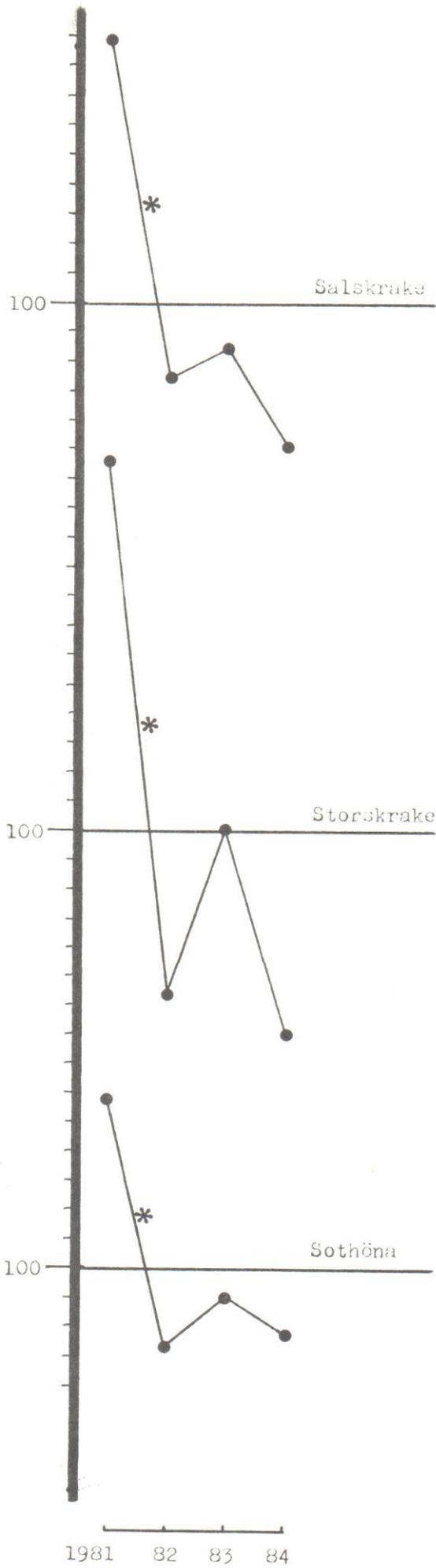
Skoglund, T. 1982. Andräkningarna vid Asköviken våren 1982. Informationsbladet 7/nr 3: 1-3.

Figur 1-3. Diagram för de vanligaste arterna. Indexet (=100) är baserat på de fyra årens medelvärde och de korta strecken på den lodräta axeln motsvarar tio procentenheter. Asterisk indikerar om förändringen är signifikant på 95% nivån, vilket betyder att sannolikheten att en förändring ej har skett är mindre än 5%.

Figur 3.

Art	Högstanotering	Mediandatum			
		81	82	83	84
Skäggdopping	206 ex 29.4.81	30.4	2.5	4.5	2.5
svarthakedopping	9 ex 28.4.81	29.4	6.5	8.5	4.5
knölsvan	18 ex 14.5.83	30.4	9.5	8.5	30.4
sångsvan	9 ex 24.4.83	19.4	21.4	24.4	10.4
grågåås	12 ex 17.4.82 9.4.83	14.4	24.4	18.4	26.4
kanadagås	8 ex 3 egr	27.4	18.4	15.4	15.4
bläsand	76 ex 5.5.81	5.5	20.4	27.4	23.4
kricka	64 ex 5.5.81	24.4	17.4	26.4	22.4
gräsand	36 ex 12.4.82	19.4	17.4	20.4	30.4
stjärtand	11 ex 17.4.81	17.4	-	27.4	27.4
årta	4 ex 19.4.83	17.4	11.5	19.4	-
skedand	12 ex 8.5.83	8.5	30.4	8.5	30.4
brunand	62 ex 30.4.84	6.5	6.5	2.5	3.5
vigg	162 ex 19.4.81	25.4	27.4	28.4	2.5
knipa	110 ex 26.4.83	23.4	18.4	22.4	23.4
salskrake	14 ex 18.4.83	24.4	18.4	20.4	23.4
storskrake	166 ex 18.4.83	25.4	15.4	18.4	22.4
sothöna	326 ex 14.4.81	25.4	20.4	23.4	24.4

Tabell 1. Förutom högstanotering genom åren redovisas även mediandatum för de olika åren, vilket är det datum då teoretiskt sett halva års-summan inräknats.